

Projectleidersopleiding zon-PV

Planologie & omgevingsvergunningen

28-03-2024

PROJECTBUREAU

RESCOOP
LIMBURG

Agenda

- Proces vergunningen
- Principeverzoek
- Anterieure overeenkomst / planschade-overeenkomst
- Omgevingsvergunning
- Omgevingsvergunning vs. bestemmingsplanwijziging
- Bezwaren: oefening!
- Bezwaarprocedures: wat kan er misgaan?
- Succesfactoren omgevingsvergunning
- Stakeholders: oefening!
- Overige vergunningen

Proces vergunningen

- **Intakeperiode** gemeente
  - Eerste intakegesprek
  - Initiatief kenbaar maken
  - Eerste globale beoordeling a.h.v. beleidskader gemeente
  - Proces toelichten
- Voorbereiden en indienen eerste **principeverzoek**
  - Waarom op deze plek
  - Hoe ziet het er op hoofdlijnen uit
  - Hoe wordt de omgeving betrokken
- Ambtelijke **voortoets** / principebesluit
  - 6-8 weken (streven)
  - Advies van gemeente t.a.v. vervolg

Proces vergunningen (2)

- **Kennisgeving voornemen** (voorlopig ontwerp)
  - Initiatiefnemer legt plan voor aan direct omwonenden en andere belanghebbenden
  - Initiatief en ontwerp bespreken
  - (Financiële) participatiemogelijkheden bespreken
- (soms) **Tweede principeverzoek**
  - Onderzoeken omgevingseffecten
  - Verslaglegging van participatieproces (proces + financieel)
  - Terugkoppeling wat gedaan is met ideeën / opmerkingen van omwonenden
- **Beoordeling principeverzoek**
  - Besluitvorming door college B&W

Proces vergunningen (3)

- Start planologische procedure
- Anterieure overeenkomst + planschade overeenkomst
  - Meestal voorafgaand aan planologische procedure
- Voorbereiden en indienen **concept vergunningsaanvraag**
  - Inclusief benodigde **onderzoeken** effecten leefomgeving
  - Landschappelijke inpassing
  - Ruimtelijke onderbouwing
  - Omgevingsparticipatie

Proces vergunningen (4)

- Indien compleet: **aanvraag omgevingsvergunning**
  - Afwijken bestemmingsplan & bouwen
  - 26 weken doorlooptijd
  - Ontwerpbesluit ter inzage
  - Gemeenteraad: verklaring van geen bedenkingen
  - Evt. zienswijzen tegen ontwerpbesluit
  - Definitief besluit (met definitieve verklaring van geen bedenkingen)

Principeverzoek

- Eerste toets door gemeente op haalbaarheid
  - Advies over haalbaarheid vervolg
  - **Niet bindend!** (geen garantie dus)
1. Kaartje met ligging / begrenzing van projectgebied
  2. Technische gegevens (opwek/capaciteit)
  3. Schetsplan
    - a. Locatie: waarom is locatie geschikt?
    - b. Omvang: hoe past het in het landschap?
    - c. Opstelling: hoogte en oriëntatie
    - d. Leefomgeving: afstand tot omliggende woningen
    - e. Inpassing: hoe is rekening gehouden met bestaande omgevingskenmerken en hoeveel % landschappelijke inpassing?
    - f. Meerwaarde: wat is de meerwaarde van het project?

Principeverzoek (2)

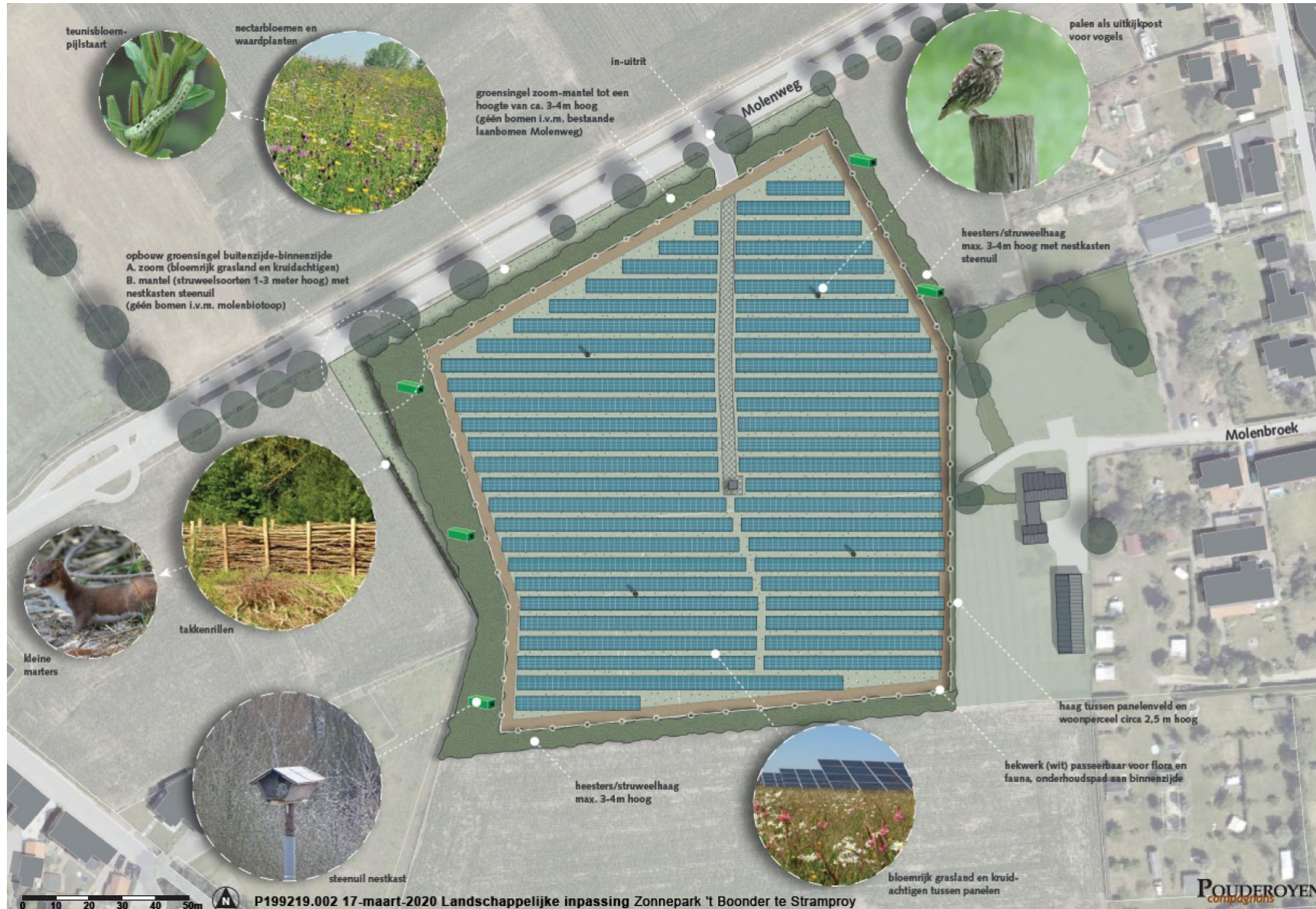
4. Communicatie- en participatieplan
  - a. Procesparticipatie
  - b. Financiële participatie

5. Procesbeschrijving
  - a. Planning van het project

Principeverzoek: schetsplan

PROJECTBUREAU

RESCOOP
LIMBURG

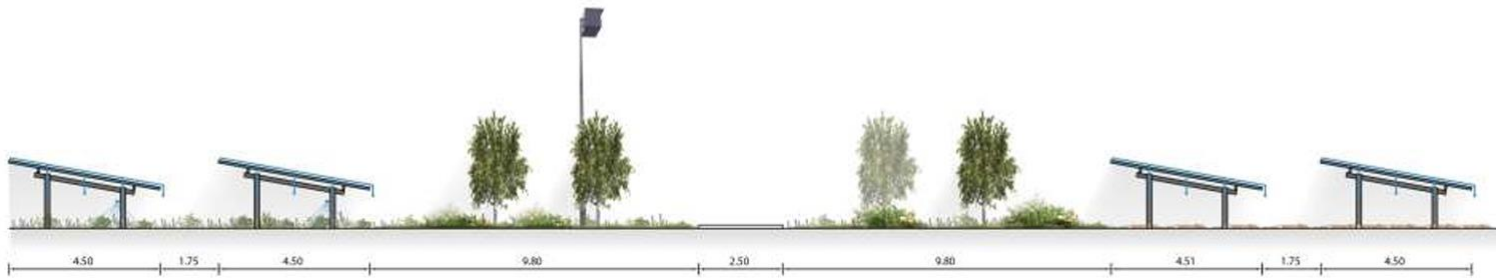
Principeverzoek: schetsplan

2. Meervoudig Ruimtegebruik

b) Landschappelijke inpassing en biodiversiteit

Doorsnede AA'

Doorsnede BB'

Anterieure overeenkomst

- Afspraken vastleggen tussen ontwikkelaar en betreffende overheid (gemeente)
- Privaatrechtelijk, dus overheid kan niet eenzijdig zaken afdwingen; onderhandelen is mogelijk!
- Anterieur: dus vóór vergunningsprocedure of –verlening
- Vastgelegd wordt:
  - Welke procedure wordt doorlopen
  - Aan welk project wordt medewerking verleend
  - Wat zijn de kosten voor vergunning (leges)?
  - Maar bijv. ook eisen die geborgd moeten worden zoals landschappelijke inpassing (aanplant, maar ook beheer en verwijdering)
  - Maatschappelijke- / financiële- / procesparticipatie

Planschade overeenkomst

- Omwonenden kunnen benadeeld worden door komst zonnepark
- Planschade kan ingediend worden bij de gemeente
- De gemeente beoordeelt of de planschade terecht is
- Indien terecht, kan/zal dat kosten met zich meebrengen
- De gemeente wil niet opdraaien voor die kosten, maar de ontwikkelaar/initiatiefnemer moet dit risico lopen.
- In omgevingswet veranderd! → **nadeelcompensatie**
  - M.n. andere regels over welke besluiten in aanmerking komen voor “planschade” en hoe hoog die schade dan is (daar zijn regels voor!)

Omgevingsvergunning

- Is een zonneweide “binnenplans”? (bijv. op bedrijventerreinen)
  - → Korte voorbereidingsprocedure
  - Beslistermijn normaal max. 8 weken (excl. bezwaar en beroep)
- Is een zonneweide “buitenplans” (m.a.w. wil je afwijken van het bestemmingsplan)?
  - → Uitgebreide voorbereidingsprocedure
  - Ruimtelijke onderbouwing nodig
  - Beslissing binnen 6 maanden (excl. zienswijzen en beroep)
- Zie www.ruimtelijkeplannen.nl!

Omgevingsvergunning

- Aanvragen via het [omgevingsloket](#)
- Bijlagen die in ieder geval benodigd zijn:
  - Technisch ontwerp/tekeningen incl. afmetingen
  - Ruimtelijke onderbouwing incl. eventuele bijlagen
  - Landschappelijk inpassingsplan
  - (Vaak) quickscan flora & fauna / ecologie
  - (Vaak) geologisch onderzoek / bodemkwaliteit
  - Dossier omgevingsdialoog / participatiedossier
  - Begroting
- Optionele bijlagen, afhankelijk v. situatie
  - Watertoets (voor vergunning waterschap)
  - Archeologisch onderzoek
  - Akoestisch onderzoek
  - Schitteringsonderzoek (nabij vliegvelden bijv.)

Omgevingsvergunning

- Zonnepark vaak niet **MER** (beoordelings)plichtig!
  - [Uitspraak](#) Raad van State!
  - Maar wel als er beoordeling natuurbescherming nodig is (bijv. bij mogelijk negatief effect op Natura 2000 gebied)
- **Stikstofberekening** (Aerius) vaak wél nodig!
  - Vanwege bouwactiviteiten. Tijdens exploitatie geen sprake van stikstofdepositie
  - M.n. aantal vervoersbewegingen tijdens bouw
  - Vaak onderdeel van ecologisch onderzoek / ruimtelijke onderbouwing

Omgevingsvergunning: leges

- Belastingheffing aan gemeente voor vergunning! (eigenlijk bedoeld als administratiekosten voor de gemeente...)
- Activiteit bouwen
- Activiteit afwijken bestemmingsplan
- Principeverzoek/-besluit / ambtelijke voortoets

- Vaste tarieven, vaak met staffel, en afhankelijk van de hoogte van de bouwsom
- Per gemeente erg verschillend! → legesverordening

- In principe factuur direct bij vergunningsbesluit
- OOK BIJ AFWIJZING!

- Onderhandelen met de gemeente...? Bedrag...? Timing...?
- Bezwaar

Omgevingsvergunning vs. bestemmingsplan wijziging

Omgevingsvergunning	Bestemmingsplan
Bestemming wijzigt niet	Bestemming wijzigt
Ruimtelijke onderbouwing + onderzoeken	Verbeelding, (bouw)regels en toelichting + ruimtelijke onderbouwing
6 maanden doorlooptijd	6 maanden doorlooptijd + doorlooptijd voor vergunning bouwen (8 weken)
VvGB gemeenteraad	Vaststelling gemeenteraad
Vergunning bouwen + afwijken BP in 1	BP en vergunning voor bouwen apart!
Aanpassing bouwplan niet mogelijk; grote veranderingen: nieuwe vergunning aanvr.	Aanpassing bouwplan wel mogelijk (na vaststellen BP, flexibiliteit)
Ook van toepassing bij omgevingswet	Omgevingswet: BP → omgevingsplan

Bezwaren tegen zonneparken – oefening!

- Uitzicht / zichtbaarheid / landschap
  - “Een zee van spiegels”
  - “Een industrieterrein”
- Milieubelasting
  - Bodem droogt uit
  - Bodem raakt vervuild door zonnepanelen
- Ecologie
  - Er groeien geen planten meer
  - Er kunnen geen dieren meer op het perceel
  - Leefomgeving/-gebied van dieren wordt aangetast
- Schittering
  - Zonnepanelen zijn spiegels en zorgen voor reflectie
- Geluid
  - Zonnepanelen maken geluid

Bezwaren tegen zonneparken – oefening! (2)

- Gezondheid
  - Zonnepanelen geven straling af die schadelijk is voor de gezondheid
- Voedselvoorziening
  - Zonneparken op landbouwgronden gaan ten koste van kostbare landbouwgrond en dus de Nederlandse voedselvoorziening
- Financieel
  - Buitenlandse partijen zoals ontwikkelaars, investeerders en installateurs gaan ervandoor met Nederlandse subsidies/belasting
- Principieel
  - “Wij zijn gewoon tegen het plan”
- Gemeentelijk beleid / ruimtelijke ordening
  - Het past niet in het gemeentelijke beleid c.q. er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening

Bezwaarprocedures: wat kan er misgaan?

- Principebesluit college B&W: **negatief advies**
  - Project past niet binnen beleid / regels
  - Er wordt niet gewerkt volgens de voorgeschreven principes (denk aan omgevingsdialoog, participatie etc.)
  - Doorgaan is risicovol!
- Na ontwerpbesluit omgevingsvergunning: **zienswijzen**
  - Indienen bij gemeente
  - Belanghebbenden, maar ook niet-belanghebbenden (RvS uitspraak), maar in omgevingswet alleen belanghebbenden
  - Voorwaarde voor beroep in latere procedure
  - Gemeente moet bij definitieve besluit omgevingsvergunning antwoorden op zienswijzen

Bezwaarprocedures: wat kan er misgaan?

- Na definitief besluit omgevingsvergunning: **beroep**
  - Rechtbank
  - Soms is voorlopige voorziening mogelijk: besluit wordt tegengehouden/geschorst.
  - Rechter besluit
- Na uitspraak rechter bij beroep: **hoger beroep Raad van State**
- Gemeente beslist **niet op tijd** op de vergunning
  - Bevoegd gezag moet een dwangsom betalen aan de aanvrager
  - Vanaf lopen dwangsom kan beroep direct gaan lopen
  - Als rechter besluit dat het beroep gegrond is, moet bevoegd gezag binnen 2 weken alsnog beslissen

Succesfactoren omgevingsvergunning

- Verdiep je in beleidskader gemeente
- Maak een goede locatiekeuze die zo goed mogelijk past in het beleid
- Voer op tijd (in het begin!) vooroverleg met de gemeente
- Houd je aan de voorgeschreven principes, regels en processen
- Communiceer veel met de gemeente
- Betrek de omwonenden / belanghebbenden in een vroeg stadium van het project. Geef ze inspraak!
- Hou een omgevingsdialog dossier/logboek bij
- Volg de gedragscode zon op land
- Wees zorgvuldig en volledig. Extra onderzoeken gevraagd? Doe dat dan!
- Hou de relatie met de gemeente goed, zie het als een samenwerking
- Meteen in het begin al veel weerstand? Overweeg te stoppen; andere locatie?
- Betrek zoveel mogelijk stakeholders

Stakeholders

- Omwonenden (maar wie is belanghebbend?), denk ook aan dorpsraden
- Energiecoöperatie, ook buurcoöperaties en koepels
- Gemeente
- Provincie
- RES
- Netbeheerder
- Lokale natuurverenigingen (bijv. IVN, ...) en NMF
- Agrarische verenigingen (bijv. ANV Hollands Noorden, ZLTO, ...)
- Energie Samen
- Waterschap (indien van toepassing)
- Grondeigenaar, evt. diens makelaar
- Bank/geldverstrekker(s)
- Leden energiecoöperatie (participerende en niet-participerende)

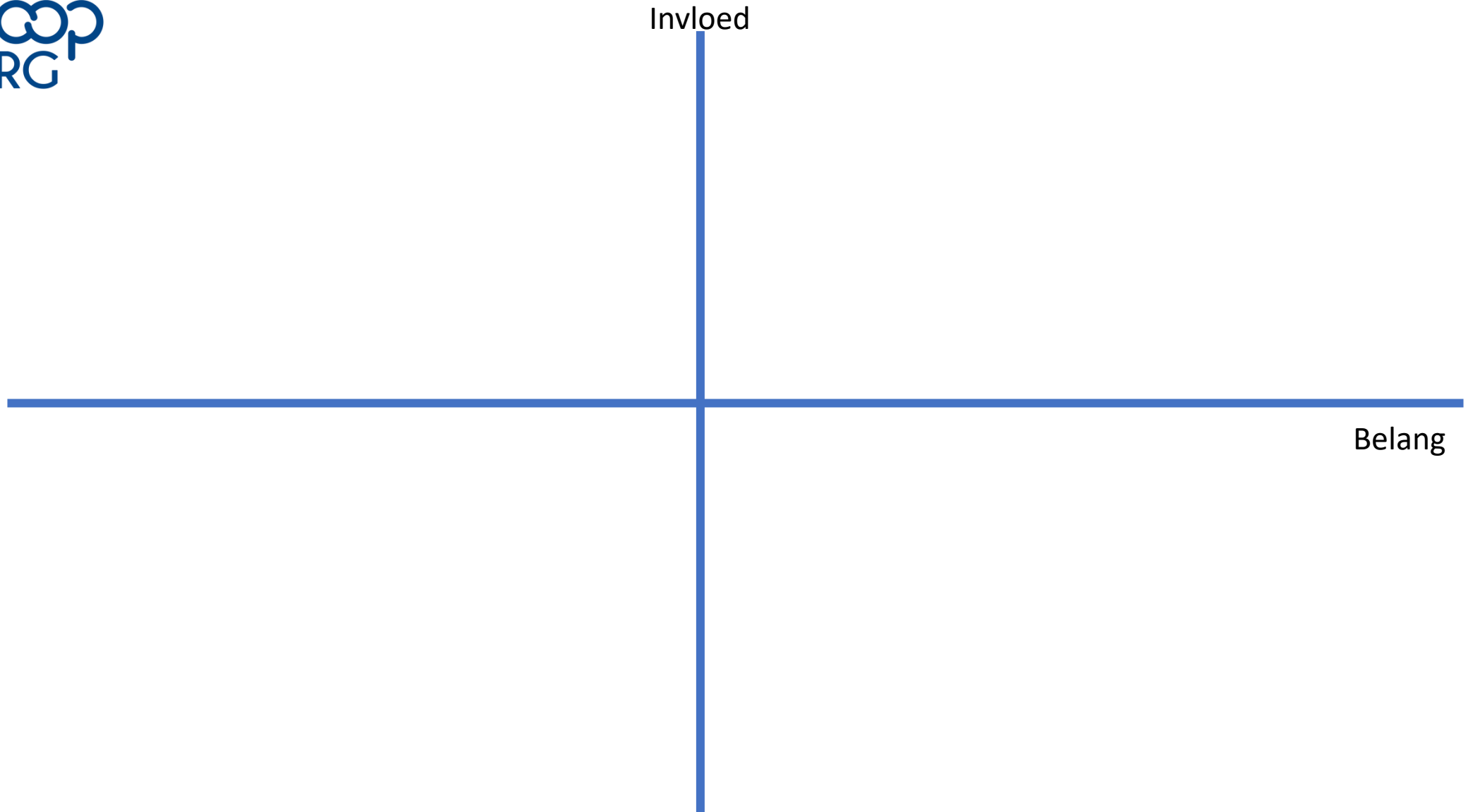
Stakeholders

4 TYPEN STAKEHOLDERS

Stakeholders: oefening!

Andere vergunningen

- Natuurvergunning
  - Indien noodzakelijk vanwege Wet Natuurbescherming
  - Mogelijke significante gevolgen voor Natura 2000 gebied
- Watervergunning (Waterschap, Provincie, of Rijkswaterstaat)
  - Bij activiteiten in en nabij water (o.a. tunnel, brug, dijk, sloot, vaarweg)
- Veiligheidsregio
  - Geen vergunning, maar wel goedkeuring/afstemming nodig inz. brandveiligheid en bluswatervoorziening
- Gasunie
  - Bij aanwezigheid (hogedruk) gasleiding in perceel
  - Soms unity check nodig (elektromagnetische invloed op KB)
- TenneT
  - Bij aanwezigheid HS masten op perceel
  - Voldoende rijbreedte tussen panelen! En verven masten...

